

سفرهای مهم و پروژه‌های کلان در دولت سیزدهم

۵- ابرپروژه سد و نیروگاه «اوماویا» در سریلانکا؛ نماد توان صادرات خدمات فنی

اردیبهشت امسال پروژه چند منظوره سد و نیروگاه «اوماویا» سریلانکا که مراحل طراحی و ساخت آن توسط شرکت‌های ایرانی انجام شده است، به عنوان یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های حوزه صادرات خدمات فنی-مهندسی کشور در زمینه‌های سدسازی، انتقال آب و تولید برق با حضور روسای جمهور ایران و سریلانکا به شکل رسمی افتتاح و بهره‌برداری رسید.

رئیس‌جمهور کشورمان پس از پایان سفر خود به پاکستان، به دعوت همتای سریلانکایی خود صبح روز چهارشنبه وارد این کشور شد. اولین برنامه رئیسی در این سفر افتتاح سد و نیروگاهی بود که توسط ایران در این کشور ساخته شده بود. سید ابراهیم رئیسی در بدو ورود به محل اجرای ابرپروژه سد و نیروگاه «اوماویا» در ۲۳۰ کیلومتری شرق پایتخت این کشور رفت و به همراه «رانیل ویکرمسینگه» رئیس‌جمهور سریلانکا، یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های صادرات خدمات فنی-مهندسی ایرانی را افتتاح کرد.

ابرپروژه «اوماویا» شامل دو سد به نام‌های «دایرآبا» و «پوهولپولا»، نیروگاه آبی ۱۲۰ مگاواتی زیرزمینی، ۲۸ کیلومتر تونل‌های انتقال آب و دسترسی، سه شفت عمودی جمعاً به طول ۸۵۰ متر و ۲۳ کیلومتر خط انتقال برق است. پروژه‌ای که فرایند ساخت، نظارت و مشاوره آن تماماً توسط شرکت ایرانی انجام شده و هزینه ساخت آن به ارزش ۵۰۰ میلیون دلار توسط دولت سریلانکا تامین شده است.

با اجرای طرح چند منظوره اوماویا، آب مازاد رودخانه‌های «اوماویا» و «ماهاتوتیلا اویا» واقع در استان اووا «Uva» برای توسعه کشاورزی به منطقه کم آب همین استان منتقل می‌شود. این در حالی است که هم‌زمان با تحقق این هدف، تولید انرژی از طریق نیروگاه زیرزمینی به ظرفیت ۱۲۰ مگاوات انجام خواهد شد.

تولید ۲۹۰ گیگاوات ساعت انرژی در سال، تامین آب مورد نیاز ۵۰۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی منطقه خشک جنوب شرقی سریلانکا و انتقال ۱۴۵ میلیون مترمکعب آب از منطقه پرباران به مناطق خشک از جمله اهداف این پروژه بوده است که توسط شرکت ایرانی فراب و به همت متخصصان و مهندسان ایرانی در کشور سریلانکا به مرحله اجرا و بهره‌برداری رسیده است.

این پروژه از نظر اجرای ۲۴ کیلومتر تونل، بدون دسترسی میانی در شرایط بسیار سخت زمین‌شناسی و وجود جریان‌های آبی پرفشار، حفاری یکی از بلندترین شفت‌های (تونل‌های) عمودی دنیا در نیروگاه‌های آبی به طول

۶۱۸ متر، اجرای پوشش فلزی شفت عمودی به وزن تقریبی ۱۰۰۰ تن به صورت معلق و نصب و احداث نیروگاه در حفره و فضاهایی در عمق ۷۵۰ متری زمین، جزو پروژه‌های منحصربه‌فرد مهندسی محسوب می‌شود.

مراحل طراحی و ساخت این سد و نیروگاه توسط شرکت‌های ایرانی انجام شده است و یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های حوزه صادرات خدمات فنی - مهندسی کشور در زمینه‌های سدسازی، انتقال آب و تولید برق است. پروژه چند منظوره «اوماویا» سریلانکا به عنوان یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های حوزه صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران در زمینه‌های سدسازی، انتقال آب و تولید برق محسوب می‌شود و نشان‌دهنده توان فنی و مهندسی کشور در حوزه ابزارهای مدیریت منابع آب از جمله شبکه آبیاری زهکشی، تونل‌ها و سد سازی است.

رویکرد دولت سیزدهم مبتنی بر توسعه دیپلماسی منطقه‌ای، از مهمترین راهبردهایی است که به ارتقای صادرات خدمات فنی - مهندسی کشور از جمله صنعت آب و برق کمک کرده است. تمامی فرایند ساخت، نظارت و مشاوره پروژه‌ی منحصربه‌فرد و چند منظوره «اوماویا» تماماً توسط شرکت ایرانی انجام شده و هزینه ساخت آن به ارزش ۵۰۰ میلیون دلار توسط دولت سریلانکا تامین شده است.

۶- همکاری اقتصادی و امنیتی با پاکستان

در یک سفر سه‌روزه به پاکستان در ماه مه ۲۰۲۴، رئیسی بر تقویت روابط اقتصادی و امنیتی تمرکز کرد. این سفر که با امضای چندین توافقنامه در زمینه‌های تجارت، فناوری، کشاورزی و بهداشت همراه بود، تعهد متقابل برای تقویت روابط دوجانبه را نشان می‌داد. علاوه بر این، رئیسی دکترای افتخاری از دانشگاه کراچی دریافت کرد که نشان دهنده اهمیت نمادین و عملی سفر وی بود.

در این سفر مقامات جمهوری اسلامی ایران و پاکستان در حضور رئیس جمهور ایران و نخست وزیر پاکستان، ۸ سند همکاری مشترک در حوزه‌های مختلف امضاء کردند.

«ایجاد مناطق آزاد تجاری در گذرگاه‌های مرزی مشترک»، «همکاری در بخش سینما و رسانه»، «همکاری در بخش بهداشت دامی»، «همکاری‌های امنیتی»، «همکاری در بخش تعاون و رفاه اجتماعی»، «همکاری در بخش استاندارد» و «همکاری در بخش حقوقی و معاضدت قضایی در امور مدنی و تجاری» از مهم‌ترین اسناد همکاری میان دو کشور بود که از سوی وزرای راه و شهرسازی، دادگستری، فرهنگ و ارشاد اسلامی، جهاد کشاورزی و روسای سازمان‌های مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و استاندارد با همتایان پاکستانی به امضا رسید.

۷- توافقنامه های دوجانبه با قطر

در فوریه ۲۰۲۲، رئیسی به قطر سفر کرد، جایی که چندین توافقنامه دوجانبه از جمله در زمینه های هوانوردی، تجارت، کشتیرانی، رسانه و آموزش امضا شد. این سفر بخشی از یک استراتژی گسترده تر برای بهبود روابط با کشورهای حوزه خلیج فارس بود که نشان دهنده تلاش های ایران برای ترویج همکاری منطقه ای و یکپارچگی اقتصادی است.

این سفر در راستای سیاست همسایگی با دو هدف عمده ی «افزایش اعتماد متقابل و همکاری با همسایگان» و «سهم ایران در اقتصاد و تجارت منطقه» انجام شد. در این دیدار مسائل دوجانبه، تجاری، اقتصادی، انرژی، فرهنگی و به ویژه سرمایه گذاری مورد بررسی و بحث قرار گرفت و همچنین ۱۴ توافق نامه به امضا رسید.

پی نوشت:

لازم به ذکر است که رئیسی، در دوران ریاست جمهوری خود به چندین کشور سفر کرده و پروژه های بین المللی مهمی را به ثمر رسانده است. یکی از مهم ترین اقدامات او، گسترش روابط با کشورهای آفریقایی بوده است. در ژوئیه ۲۰۲۳، رئیسی به کنیا، اوگاندا و زیمبابوه سفر کرد و در این سفرها ۲۱ توافقنامه در زمینه های مختلف از جمله نفت و انرژی امضا کرد. این سفر به منظور تقویت روابط سیاسی و اقتصادی با این کشورها و بهبود تجارت و همکاری های فرهنگی انجام شد.

(در جولای ۲۰۲۳، وی سفری به زیمبابوه داشت که منجر به امضای ۱۲ توافق نامه در زمینه های انرژی، مخابرات، کشاورزی و داروسازی شد. این همکاری ها با هدف مقابله با تحریم های غرب و تقویت روابط دوجانبه انجام شد. رئیسی در دیدار با رئیس جمهور زیمبابوه اعلام کرد که همکاری بین کشورهایی که تحت تحریم های غرب قرار دارند می تواند به تقویت مقاومت در برابر فشارهای بین المللی کمک کند.)

علاوه بر این، رئیسی در ژوئن ۲۰۲۳ به سه کشور آمریکای لاتین شامل ونزوئلا، کوبا و نیکاراگوئه سفر کرد. در این سفرها نیز توافقنامه های متعددی با هدف تقویت روابط و همکاری های مشترک امضا شد.

این سفر با هدف تقویت روابط سیاسی و اقتصادی با کشورهایی که مخالف سلطه طلبی غرب هستند، انجام شد. در این سفر، ایران و ونزوئلا توافق نامه همکاری ۲۰ ساله ای امضا کردند که شامل همکاری در زمینه های انرژی، کشاورزی، علم و فناوری و گردشگری بود. (امضای ۲۵ قرارداد با ونزوئلا) این اقدامات نشان دهنده تلاش ایران برای ایجاد روابط استراتژیک با کشورهایی است که مشابه ایران، تحت تحریم های آمریکا قرار دارند .

همچنین رئیسی در مارس ۲۰۲۴ به الجزایر سفر کرد تا در نشست سران کشورهای صادرکننده گاز شرکت کند و توافقنامه‌های دو جانبه‌ای با هدف افزایش همکاری‌ها به امضا رساند.

(اقدامات بخش انرژی: رئیسی به طور فعالانه در تلاش بوده تا سرمایه‌گذاران بین‌المللی را در بخش انرژی ایران درگیر کند. در اجلاس هفتم انجمن کشورهای صادرکننده گاز (GECF) در الجزایر، وی بر پتانسیل ایران به عنوان یک هاب عمده انرژی به دلیل ذخایر گاز طبیعی قابل توجه و موقعیت راهبردی برای ترانزیت گاز تأکید کرد. رئیسی از سرمایه‌گذاران جهانی دعوت کرد تا در جنبه‌های مختلف صنعت گاز از جمله استخراج، پردازش و تجارت همکاری کنند و ایران را به عنوان یک بازیگر کلیدی در بازار انرژی جهانی معرفی نمود.)

همچنین در دوران ریاست جمهوری ابراهیم رئیسی، ایران به منظور تقویت روابط بین‌المللی و مقابله با انزوای بین‌المللی تحت تحریم‌های آمریکا، پروژه‌های مختلفی در کشورهای مختلف به اجرا گذاشته است. یکی از برجسته‌ترین این پروژه‌ها، تعمیق روابط با چین است. در فوریه ۲۰۲۳، رئیسی سفری به چین داشت که طی آن توافقنامه همکاری جامع ۲۵ ساله بین ایران و چین به مرحله اجرایی رسید. این توافقنامه شامل همکاری در زمینه‌های مختلف از جمله انرژی، تجارت و فناوری است. چین به عنوان بزرگ‌ترین شریک تجاری ایران، با وجود تحریم‌های آمریکا همچنان به خرید نفت از ایران ادامه می‌دهد.

این پروژه‌ها نشان‌دهنده تلاش دولت رئیسی برای تقویت روابط بین‌المللی و کاهش تأثیرات تحریم‌ها از طریق همکاری با کشورهای دیگر بود. با این رویکرد، ایران به دنبال ایجاد ائتلاف‌هایی با کشورهایی بوده است که سیاست‌های ضد سلطه‌طلبی غرب را دنبال می‌کنند.